

## TIIVISTELMÄ:

Projektin nimi: Mediatuottaja maisterikoulu (METKA)  
Projektikoodi: 83114  
Toteutusaika: 1.8.2002–30.6.2005  
Kokonaisbudjetti: 357 624 €  
Toimenpidekokonaisuus: 3.4.2  
Projektia hallinnoiva organisaatio: Oulun yliopisto, taideaineiden ja antropologian laitos  
Projektin vastuhenkilö: Projektipäällikkö Sanna Karkulehto  
([sanna.karkulehto@oulu.fi](mailto:sanna.karkulehto@oulu.fi))

Mediatuottaja maisterikoulu METKA oli muuntokoulutushanke, jossa maisterin tutkintoon tähtäävät opinnot tarjosivat opiskelijoille valmiudet toimia tuottajana audiovisuaalisen ja digitaalisen median alalla. Koulutus järjestettiin Oulun yliopiston eri tieteenalojen ja alueen korkeakoulujen yhteistyönä, ja sen toteutti Oulun yliopiston taideaineiden ja antropologian laitos. Muita yhteistyötahoja olivat mm. Pohjoinen elokuva- ja mediakeskuksen POEM sekä audiovisuaalisen ja digitaalisen median yritykset. Hanke oli ESR-rahoitteinen. Kansalliset rahoittajat olivat Oulun lääninhallituksen sivistysosasto ja Oulun kaupunki.

## METKA-HANKKEEN TAVOITTEET

METKA-hankkeen keskeisimpiä tavoitteita olivat 1) Mediatuottajan maisteriohjelman opintosuunnitelman laatiminen sekä monitieteisten opintosisältöjen, opetusmuotojen, oppimisympäristöjen ja oppimateriaalin tuottaminen ja kehittäminen, 2) maisterintutkintoon tähtäävien tuottajaopintojen järjestäminen (tuloksena 20 maisterintutkintoa), 3) alan yritystoiminnan ja työllisyyden lisääminen alueella, 4) media- ja sisältötuottamiseen liittyvän osaamisen lisääminen Pohjois-Suomessa, 5) yliopiston ja yritysmaailman välisen yhteistyön parantaminen, 6) eri tieteenalojen ja korkeakoulujen välisen yhteistyön muodostaminen ja tiivistäminen sekä 7) kansainvälisen toimintaympäristön ja verkostojen kehittäminen.

## MEDIATUOTTAJAN MAISTERIOHJELMA

METKA-hankkeessa työstettiin Oulun yliopistoon maisteritasoisen muuntokoulutusohjelman opintosuunnitelma, jonka mukaisesti tarjottiin räätälöityä opetusta ohjelmaan valituille opiskelijoille yhteensä viitenä lukukautena vuosina 2003 - 2005. Opintosuunnitelmaa voidaan käyttää hyväksi alan maisteritasoisen koulutuksen jatkosuunnittelussa. Sitä hyödynnetään METKA-hankkeen jatkoksi valmistellussa CreaM-hankkeessa (Creative Processes and Content Business Management, <http://cream.oulu.fi>), jonka tavoitteena on lisätä sisältöalaaan liittyvää osaamista Oulun seudulla ja yliopistossa sekä parantaa mahdollisuuksia alan maisteritasoisten opintojen rakentamiseksi Oulun yliopistoon. Myös METKA-hankkeen aikana kehitettyjä opetusmuotoja ja -menetelmiä sekä tuotettua oppimateriaalia käytetään jatkosuunnittelussa hyväksi.

METKA-ohjelmasta valmistui määräaikaan mennessä yhteensä kuusi mediatuottajamaisteria. Loppujen METKA-opiskelijoiden opinnot ovat vielä osittain kesken. Heistäkin valtaosan (10 - 14 opiskelijaa) on määrä valmistua ohjelmasta vuoden 2005 aikana tai viimeistään vuonna 2006. Kaikki opiskelijat ovat suorittaneet opintojaan henkilökohtaisten opintosuunnitelmiansa (HOPS) mukaisesti, joten heillä on suorittamatta enää opintoja, joita tarjotaan Oulun yliopistossa edelleen säännöllisesti (esim. tiedekunnan yhteiset kieli- ja viestintäopinnot). Näin opintojen suorittaminen on hankkeen päättymisen jälkeenkin mahdollista. Opiskelijoiden loppu- ja graduohjauksesta sekä niiden tarkastuksista huolehditaan Oulun yliopiston henkilöstön erinäisin työaikajärjestelyin.

## TYÖLLISYYSVAIKUTUKSET JA OSAAMISEN LISÄÄMINEN

Pääsyynä METKA-opiskelijoiden opintojen viivästymiseen on heidän erinomainen työllistymisensä. METKA-hankkeelle asetetut työllistymistavoitteet on siis saavutettu erittäin hyvin. METKA-ohjelman opiskelijoista 17 on hankkeen päättyessä töissä vapailla markkinoilla, 2 päätoimisina yrittäjinä, 2 muualla eli freelancereinä ja 2 opiskelee (toinen opisk. aloittaa työt 1.11.2005). Kaikki METKAlaiset työskentelevät sisältö-, media- ja kulttuurialalla. Lisäksi METKAN jatkohanke CreaMin kautta syntyy kuusi uutta työpaikkaa Oulun yliopistoon.

METKA-opiskelijoiden erinomainen työllistyminen ja jatkohankkeen syntyminen osoittavat, että media- ja sisältöosaaminen on lisääntynyt Pohjois-Suomessa ja jopa valtakunnallisesti. Myös hankkeen sidosryhmien, ohjausryhmän ja opiskelijoiden itsensä esittämien evaluaatioiden ja arvioiden mukaan alan osaaminen on lisääntynyt alueella merkittävästi.

## YLIOPISTON JA YRITYSTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ

Oulun yliopiston ja elinkeinoelämän välinen yhteistyö on tiivistynyt monien METKA-hankkeen käytännön toimintamuotojen kautta. Lukuisat alan yrittäjät ja toimijat ovat vierailleet tai opettaneet hankkeessa, ja opiskelijat sekä hankkeen henkilöstö ovat vierailleet alalla työskentelyn kannalta tärkeissä organisaatioissa. Yritysten kanssa on tehty monipuolista yhteistyötä koulutuksen, tapahtumien ja muun yhteistoiminnan järjestämisen yhteydessä, ja opiskelijat ovat rakentaneet lisää yrityskontakteja opintoihinsa kuuluvan harjoittelujaksonsa aikana. Alalle on syntynyt yritysten, projektien, organisaatioiden ja muiden toimijoiden välinen alueellinen ja kansallinen verkosto, jossa Oulun yliopisto on yksi tärkeä tekijä. METKA-hanke on ollut kehittämässä verkostoa omalta osaltaan, ja kehitystyötä jatketaan CreaM-hankkeessa entistä tiiviimmin.

## KORKEAKOULUJEN JA TIETEIDEN VÄLINEN YHTEISTYÖ

Eri tieteenalojen ja korkeakoulujen välinen yhteistyö on kehittynyt ja tiivistynyt hankkeen toteutuksen osalta hyvin: hankkeessa opetusta on ollut antamassa henkilökuntaa Oulun yliopiston kolmesta eri tiedekunnasta (HuTK, LuTK ja TaTK) useista eri oppiaineista (mm. kirjallisuus, elokuvatutkimus, taidehistoria, kulttuuriantropologia, johtamisen ja yrittäjyyden yksikkö, tietojenkäsittelytieteet ja viestintä) ja useista eri yliopistoista sekä muista alan oppilaitoksista. Toiminta rehtori Lajusen nimittämässä uudessa ja monitieteisessä Oulun yliopiston sisältötuotantotyöryhmässä (SITU) on ollut merkittävää paitsi tieteidenvälisen yhteistyön, myös uuden yliopistollisen toimiala-avauksen näkökulmasta. Erittäin virikkeellistä valtakunnallista yhteistyötä puolestaan tehtiin muun muassa Taideteollisen korkeakoulun (Medialab, LUME) ja Lapin yliopiston kanssa, jotka ovat mukana myös CreaM-hankkeessa kehittämässä alan osaamista ja yliopistokoulutusta eteenpäin. Monitieteistä ja eri korkeakoulujen välistä yhteistyötä on tehty myös erilaisissa tutkimusverkostoissa sekä hankkeiden, tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämisen yhteydessä. METKA järjesti muun muassa vertailevan taiteen ja kulttuurintutkimuksen KUTU-seminaarin, jonka tuloksena toimitettiin monitieteinen artikkelikokoelma (*VALTAMEDIA/VASTAMEDIA. Kirjoituksia mediakulttuurista*, toim. Sanna Karkulehto & Kati Valjus 2005), jossa on edustettuna seitsemän eri oppiainetta viidestä eri yliopistosta tai instituutista. Tietöiden ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä jatketaan ja kehitetään CreaM-hankkeessa. Valmistumassa on muun muassa METKA-hankkeen ja TaiKin Medialabin tuottajaopiskelijoiden gradujen pohjalta koottu yhteinen artikkelikokoelma, ja sisältöalaaan erikoistuneita maisteriopintoja ja tutkimusta kehitetään jatkossakin yhteistyössä.

## KANSAINVÄLISTYMINEN

Alueellisen ja valtakunnallisen yhteistyön lisäksi kansainvälisen yhteistyön ja verkostojen kehittämisellä on ollut keskeinen rooli METKA-hankkeessa. Merkittävimmiksi kansainvälisiksi verkostoiksi ja kontakteiksi muodostuivat toimialayhteistyön kautta rakennetut laajat, useiden satojen jäsenten väliset, aktiivisesti ja säännöllisesti toimivat verkostot (mm. *Banff Centre, Alberta Canada; EAVE, Brüssels Belgium; Mediamatic, Amsterdam Netherlands ja SAGAS Network, Germany*) sekä monialaisen korkeakoulu-yhteistyön ja -yhteyksien kautta rakentuneet luotettavat suhteet (merkittävimpiä mm. *University of Århus, Denmark; Royal Melbourne Institute of Technology, Australia; BNMI, Canada, Luleå University of Technology, Sweden; University of Malta; Ontario College of Art and Design, Toronto, Canada; University of Middlesex, UK*). Yhteensä kuusi METKA-opiskelijaa suoritti opintoja ulkomailla eri yliopistoissa tai alan verkostokoulutuksissa. Kansainvälisiä yhteyksiä voidaan käyttää hyväksi CreaM-hankkeessa, jossa tavoitellaan kansainvälistä korkeakoulu-yhteistyötä esimerkiksi mahdollisen joint degree -maisteriohjelman suunnittelussa. Myös monien METKA-hankkeen kansainvälisten opettajien sekä useiden akateemisten kv-tapaamisten kautta syntyneet yliopistoyhteydet kartoitetaan tarvittaessa tarkemmin. TaiKin Medialabin ja Mediakeskus LUMEn kanssa on käynnistetty yhteinen selvitystyö riittävän korkeatasoisista, aktiivisista kansainvälisistä yhteistyökumppaneista yhteisen korkeakoulukonsortion rakentamiseksi (joint degree -ohjelmat).

## METKA-HANKKEESSA TUOTETTU MATERIAALI

METKA-hankkeessa on tuotettu valtava määrä muun muassa kirjallista ja digitaalista sisältöä, jota voidaan hyödyntää myös METKA-hankkeen päättymisen jälkeen. Tärkeimpiä tuotoksia ovat Mediatuottajan maisteriohjelman opintosuunnittelun ja opetuksen järjestämisen myötä syntyneet opintosuunnitelma tavoitteineen, sisältöineen ja opettajineen sekä kuvattu ja tallennettu digitaalinen oppimateriaali, jonka jatko-hyödyntämismahdollisuudet ovat laajuudessaan mielenkiintoiset ja haastavat. Jatkossakin hyödyllistä oppimateriaalia ovat myös monitieteinen VALTAMEDIA/VASTAMEDIA-artikkelikokoelma sekä CreaM-hankkeessa TaiKin Medialabin kanssa yhteistyönä toimitettava artikkelikokoelma. Merkittävää materiaalia ovat mediatuottajan maisteriohjelmalaisten pro gradu -työt ja lopputyöt, joissa keskitytään tutkimaan toimialaa, josta on olemassa erittäin vähän tieteellistä tutkimusaineistoa jopa kansainvälisellä tasolla. Valmistuneet ja jatkossa valmistuvat METKA-gradut ja niistä laaditut tiivistelmät löytyvät Internetistä CreaM-hankkeen tutkimussivuilta osoitteesta <http://www.cream oulu.fi/tutkimus/artikkelit.html>. Sivulla on myös linkki METKA-opiskelijoiden esittelysivuille (<http://metka oulu.fi/opiskelijat/index.html>), joita ylläpidetään CreaM-hankkeen toimesta tulevaisuudessa.